

Azərbaycan Respublikasında maliyyə xidmətlərinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi

Bakı şəhəri, 13 iyul 2017-ci il

Hörmətli xanımlar və cənablar!

«Azərbaycan Respublikasında maliyyə xidmətlərinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir.

Bu Strateji Yol Xəritəsi qlobal iqtisadiyyat və maliyyə bazarlarında müşahidə edilən proseslərə çevik adaptasiya və post-neft iqtisadi inkişaf modelinin dəstəklənməsi üçün maliyyə sektoru qarşısında duran yeni çağırışlar və imkanlar nəzərə alınmaqla hazırlanmışdır.

Strateji baxışın reallaşdırılması üçün bir sıra təşəbbüslər müəyyən edilmişdir

Strateji baxış
Dayanaqlı, risk idarəetməsi proseslərinə dərinlən fokuslanmış, effektiv tənzimləmə və güclü infrastruktur elementləri ilə əhatə olunmuş maliyyə sistemi

Əsas strateji hədəflər

Əsas iştirakçılar	Banklar	Bank olmayan təşkilatlar/maliyyə şirkətləri	İnkişaf üçün maliyyə təşkilatları	İnstitusional investolar	Maliyyə sektoruna dəstək xidmətləri	Digər iştirakçılar	İqtisadiyyatı artımı dəstəkləyə bilən dinamik və sağlam institutlardan ibarət bank sisteminin yaradılması üçün tədbirlərin görülməsi
Maliyyə bazarları	Səhm bazarı	İstiqraz bazarı	Əmtə bazarı	Pul bazarı	Törəmə maliyyə alətləri bazarı		Əlavə likvidlik və risk mübadiləsi üçün platformanın yaradılması məqsədilə maliyyə bazarlarının canlandırılması
Yardımcı infrastruktur	Kredit	Ödənişlər	Hüquq				Maliyyə xidmətlərində şəffaflığın və səmərəliliyin artırılması üçün infrastrukturun təkmilləşdirilməsi
Siyasətlər / tən-zimləyici	Nəzarət çərçivəsi	Dövlət təşəbbüsləri və digər alətlər					Maliyyə sisteminin hüdudlarını müəyyən edən əsas qaydaların nəzərdən keçirilməsi və yenilənməsi
Bacarıqlar	Maliyyə sektorunun bacarıqları	Müştəri bacarıqları/maliyyə savadlılığı					Maliyyə xidmətləri iştirakçılarının bacarıqlarının və müştərilərin maliyyə savadlılığının artırılması

Azərbaycan üçün maliyyə xidmətləri üzrə strateji baxışın reallaşdırılması üçün strateji hədəflər

▪ **Dinamik və sağlam institutlardan ibarət maliyyə sisteminin formalaşdırılması**

▪ **Maliyyə Bazarlarının inkişafı**

▪ **İnfrastrukturun gücləndirilməsi**

▪ **Tənzimləmə və nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi**

▪ **Maliyyə Bazarları iştirakçılarının bilik və bacarıqlarının artırılması**

1 Dinamik və sağlam institutlardan ibarət maliyyə sisteminin formalaşdırılması

Prioritetlər

Görüləcək tədbirlər

Bank sisteminin kapitallaşması və likvidliyin təmin edilməsi

- Bank sektorunun hərtərəfli diaqnostikasının aparılması (MBNP)
 - Likvidlik mövqeyi;
 - Kapital və valyuta mövqeyi;
 - Aktiv/Portfel keyfiyyəti.
- Problemlı bankların kapitallaşması üzrə tədbirlər planının hazırlanması
- Planın icrası və monitorinqin aparılması
- Problemlı bankların restrukturizasiyası üzrə institusional və hüquqi mexanizmlərin yaradılması
- Kapital dayanıqlılığını bərpa olunmayan bankların restrukturizasiyası
- Əmanətlərin sığortalanması mexanizminin təkmilləşdirilməsi

Qeyri-ışlək aktivlərin restrukturizasiya planının hazırlanması

- Qeyri-ışlək aktivlərin icarə edilməsi üzrə hüquqi mexanizmlərin yaradılması
- Restrukturizasiya planına daxil ediləcək qeyri-ışlək aktivlər üzrə meyarların müəyyən edilməsi
 - Müxtəlif restrukturizasiya metodlarının gəlir-xərc təhlili aparılacaq
 - Hər bir bank üzrə fərdi qaydada aparılması
 - QİK-lərin mərkəzləşdirilmiş restrukturizasiya institutunda cəmləşməsi və s. yanaşmalar
- Restrukturizasiya strategiyasının müəyyən edilməsi
- Restrukturizasiya proqramının icrası və monitorinqinin aparılması

ÜDM-ə gözlənilən töhfə: 130 mln. manat

1 Dinamik və sağlam institutlardan ibarət maliyyə sisteminin formalaşdırılması

Prioritetlər	Görüləcək tədbirlər
Sığorta bazarının inkişafı	<ul style="list-style-type: none">▪ Müvafiq işçi qrupların yaradılması▪ Cari vəziyyətin diaqnostikasının aparılması▪ Məlumat sisteminin yaradılması<ul style="list-style-type: none">– Məlumatların toplanması– Məlumat sistemləri və mübadilə prosesləri nəzərdə keçiriləcəkdir▪ Tədbirlər planının hazırlanması və icrasına başlanılması<ul style="list-style-type: none">– Təşəbbüslərə uyğun olaraq sektorun inkişaf səviyyəsi müntəzəm şəkildə qiymətləndiriləcək
Maliyyə inklüzivliyinin gücləndirilməsi	<p><u>ÜDM-ə gözlənilən töhfə: 125 mln. manat</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Maliyyə xidmətlərinin çatdırılması kanallarının inkişaf etdirilməsi<ul style="list-style-type: none">– Agent bankçılıq perspektivlər araşdırılacaq– Elektron ödənişlər üzrə qanunvericilik çərçivəsi gücləndiriləcəkdir– Mikromaliyyə institutlarının ödəniş sistemlərinə inteqrasiya istiqamətində tədbirlər həyata keçiriləcək▪ Maliyyə inklüzivliyinə xidmət edən maliyyə institutları üçün əlverişli tənzimləmə və dinamik nəzarət çərçivəsinin yaradılması<ul style="list-style-type: none">– Risk-əsaslı tənzimləmə və nəzarət çərçivəsi– Sağlam kreditləşmə və məsuliyyətli borclanma prinsiplər

Azərbaycan üçün maliyyə xidmətləri üzrə strateji baxışın reallaşdırılması üçün strateji hədəflər

▪ **Dinamik və sağlam institutlardan ibarət maliyyə sisteminin formalaşdırılması**

▪ **Maliyyə Bazarlarının inkişafı**

▪ **İnfrastrukturun gücləndirilməsi**

▪ **Tənzimləmə və nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi**

▪ **Maliyyə Bazarları iştirakçılarının bilik və bacarıqlarının artırılması**

2 Maliyyə Bazarlarının inkişafı

Prioritetlər

Görüləcək tədbirlər

Emitentlər və maliyyə vasitəçiləri üçün əlverişli mühitin yaradılması

- Listinqə çıxışı məhdudlaşdıran amillərin təhlili
- Stimullaşdırıcı tədbirlərin müəyyən edilməsi
- Yeni listinq prosedurlarının müəyyənləşdirilməsi
- Yol xəritəsinin hazırlanması və icrası
- Sahiblik düşüncə tərzinin dəyişdirilməsi
- Gəlirlik əyrisinin formalaşdırılması

İnvestorların maliyyə bazarlarına çıxış imkanlarının artırılması

- Sektyuritizasiya prosesinin təşviqi
- Maliyyə bazarlarına çıxış imkanlarının təhlili
- Fərdi və institusional investorlar üçün stimulların differensiasiyası
- Xarici investorların yerli maliyyə bazarına çıxış imkanlarının artırılması
- Şəffaflığın artırılması üzrə təşəbbüslərin müəyyənləşdirilməsi
- Müəyyən edilmiş tədbirlərin icrası

Banklararası pul bazarında aktivliyin artırılması

- Banklararası pul bazarının təşviqi
- Təminat çeşidinin artırılması
- Marketmeyker institutunun yaradılması

1 Strategiya üzrə ÜDM-ə gözlənilən töhfə: 125 mln. manat

Azərbaycan üçün maliyyə xidmətləri üzrə strateji baxışın reallaşdırılması üçün strateji hədəflər

▪ **Dinamik və sağlam institutlardan ibarət maliyyə sisteminin formalaşdırılması**

▪ **Maliyyə Bazarlarının inkişafı**

▪ **İnfrastrukturun gücləndirilməsi**

▪ **Tənzimləmə və nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi**

▪ **Maliyyə Bazarları iştirakçılarının bilik və bacarıqlarının artırılması**

3 İnfrastrukturun gücləndirilməsi

Prioritetlər

Görüləcək tədbirlər

Kredit məlumatlarının mübadiləsi sisteminin təkmilləşdirilməsi

- Özel kredit bürolarının yaradılmasının təşviqi
- MKR ilə özel kredit büroları arasında məlumat mübadiləsinin təşkili
- Milli reyting agentliklərinin yaradılması imkanlarının qiymətləndirilməsi

Hüquqi çərçivəyə yenidən baxılması, məhkəmə qərarlarının qəbulu və icrası proseslərinin sürətləndirilməsi

- Məhkəmə qərarlarının icrasının diaqnostikası və təkmilləşdirmə istiqamətlərinin müəyyən edilməsi
 - İcra prosesini mürəkkəbləşdirən və ləngidən hallar müəyyən olunacaq
 - Girovların satışı üzrə hərracların xidmət haqqının real xərc prinsipi əsasında müəyyən ediləcək
 - Girovların satışının alternativ üsullarla həyata keçirilməsi imkanları qiymətləndirəcək
- Kompleks həll yollarının müəyyənləşdirilməsi
- Tədbirlər planının hazırlanması və tətbiqinə başlanılması
- Tədbirlər Planının monitorinqi

Azərbaycan üçün maliyyə xidmətləri üzrə strateji baxışın reallaşdırılması üçün strateji hədəflər

▪ **Dinamik və sağlam institutlardan ibarət maliyyə sisteminin formalaşdırılması**

▪ **Maliyyə Bazarlarının inkişafı**

▪ **İnfrastrukturun gücləndirilməsi**

▪ **Tənzimləmə və nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi**

▪ **Maliyyə Bazarları iştirakçılarının bilik və bacarıqlarının artırılması**

4 Tənzimləmə və nəzarət mexanizminin təkmilləşdirilməsi

Prioritetlər

Görüləcək tədbirlər

Banklarda daha sağlam risk idarəetməsinin təmin edilməsi

- Bank sektorunda risk idarəetməsinin diaqnostikası
 - Cari vəziyyətinin diaqnostikasının aparılması və Bazel II/III prinsipləri ilə müqayisə edilməsi
 - Korporativ idarəetmə təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi
- Yol xəritəsinin hazırlanması
 - Bazel II standartının 2-ci sütununun tətbiqi üçün qrafik müəyyən olunacaq
 - Bazar və əməliyyat risklərinə dair prudensial tənzimləmə mexanizmi formalaşdırılacaq
- Sistem əhəmiyyətli bankların tənzimləmə mexanizminin müəyyən edilməsi

ÜDM-ə gözlənilən töhfə: 235 mln. manat

Maliyyə xidmətləri sektorunda konsolidasiya edilmiş risk əsaslı nəzarət modelinin tətbiqi

- Konsolidasiya edilmiş prudensial nəzarət mexanizminin araşdırılması
- Prudensial nəzarətin konsolidasiya əsaslı təşkil edilməsi
- Konsolidasiya edilmiş risk əsaslı nəzarət yanaşmasının araşdırılması
- Konsolidasiya edilmiş risk əsaslı nəzarətə keçidin təmin edilməsi
 - Daxili prosedurlar
 - Hesabatvermə formaları
 - Biznes prosesləri

4 Tənzimləmə və nəzarət mexanizminin təkmilləşdirilməsi

Prioritetlər

Görüləcək tədbirlər

Bankların rəqəmsal transformasiyanın sürətləndirilməsi üçün tənzimləmə mexanizminin təkmilləşdirilməsi

- Banklarda rəqəmsallaşma ilə bağlı cari vəziyyətin qiymətləndirilməsi
- Tənzimləmə mexanizmində zəruri dəyişikliklərin müəyyən edilməsi
 - Nağdsız əməliyyatlar üzrə məhdudiyyətlərə və
 - İzafi hesabatlılıq məsələlərə fokuslanacaq
- Müəyyən edilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsi

ÜDM-ə gözlənilən töhfə: 135 mln. manat

Maliyyə xidmətlərinin sektorunun hesabatlığında şəffaflığın artırılması

- Hesabatlılıq və məlumatların açıqlanması üzrə cari vəziyyətinin diaqnostikası
- Yeni hesabatvermə formalarının hazırlanması
- Məlumatların açıqlanması mexanizmlərinin müəyyən edilməsi
 - Açıqlanacaq məlumatların tərkibi

Sığorta fəaliyyətini tənzimləmə və ona nəzarət mexanizminin gücləndirilməsi

- Açıqlama tarixi, fezliyi və platforması müəyyən ediləcək
- Sığorta sektoru üzrə tənzimləmə və nəzarət mexanizminin diaqnostikasının aparılması
- Yeni mexanizmin tətbiqi üzrə tədbirlər planının hazırlanması
 - İdarəetmə və daxili nəzarət sistemlərinin təkmilləşdirilməsi
 - Risk əsaslı kapital tələblərinin tətbiq edilməsi
 - Sığorta risklərinin qiymətləndirilməsi üzrə nəzarət reytingi modelinin tətbiqi

- Tədbirlər planının icrası

Azərbaycan üçün maliyyə xidmətləri üzrə strateji baxışın reallaşdırılması üçün strateji hədəflər

▪ **Dinamik və sağlam institutlardan ibarət maliyyə sisteminin formalaşdırılması**

▪ **Maliyyə Bazarlarının inkişafı**

▪ **İnfrastrukturun gücləndirilməsi**

▪ **Tənzimləmə və nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi**

▪ **Maliyyə Bazarları iştirakçılarının bilik və bacarıqlarının artırılması**

5 Maliyyə bazarı iştirakçılarının bilik və bacarıqlarının artırılması

Prioritetlər

Görüləcək tədbirlər

Maliyyə sektorunda çalışan mütəxəssislərin bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi

- Potensialın artırılması üzrə tədbirlərin əlaqələndirilməsi
 - Təlim və sertifikatlaşdırma proqramları təşkil olunacaq
- Ali təhsil proqramının təkmilləşdirilməsi

İstehlakçıların maliyyə savadlılığının artırılması və hüquqlarının müdafiəsinin gücləndirilməsi

- Maliyyə savadlılığının artırılması istiqamətlərinin müəyyən edilməsi
- Tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi
 - Tədbirlərin xərc, mümkün təsir və tətbiqinin mürəkkəblik dərəcəsi nəzərə alınacaq
- Pilot layihələrin həyata keçirilməsi
- Tədbirlərin icrası və monitorinqi

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm

